

Sollemnitas Sancti Francisci 2015

Allig'imu, oppipolente, bon Signore

Litteræ Ministri et
Definitorii Generalis
OFM

FRANJO NAS POZIVA NA EKOLOŠKO OBRAĆENJE

Draga braćo, Gospodin vam dao mir!

Ovim pozdravom, kojeg nas je nućio Franjo, obraćam vam se na početku našega mandata.

Kao Generalni definatorij želimo vam prije svega reći da svim svojim snagama kanimo odgovoriti na poziv kojeg su nam, povjeravajući nam ovu službu, Gospodin i Generalni kapitul uputili. Nastojat ćemo služiti sveopćem batstvu Reda vršeći naš zadatak animiranja i vođenja braće u sve većoj vjernosti onome što smo Gospodinu obećali. Molimo vašu molitvu i vašu pomoć da zajedno mogemo ostvarivati svoj zajednički poziv.

U približavanju ovogodišnje svetkovine svetoga Franje, smatramo važnim ponovno uzeti u ruke i započeti zajedničko promišljanje o Okružnom pismu *Laudato si'*, "o brizi za zajedničku kuću", što nam ga je papa Franjo na nedavnu svetkovinu Duhova uputio. Osjećamo se dvostruko pozvanima: kao svi ljudi dobre volje, jer se je Petrov nasljednik obratio svima nama, i kao franjevci, jer pozivanje na Franju Asiškoga prohodi ovim tekstovm već od njegova naslova. Sam Papa opravdava to pozivanje, govoreći: "Vjerujem da je Franjo primjer *par excellence* brige za ono što je slabo i jedne cjelovite ekologije, življene s radošću i vjerodostojno" (br. 10). Ta ideja "cjelovite ekologije" prohodi cijelom Enciklikom i želi nam dozvati u pamet da ekološki problem nije pitanje samo jednog područja, ograničenog na odnos s okolišem shvaćenim u uskom smislu, gotovo neke vrsti "vrtlarstva", nego se tiče sveukupnosti širih problematika, kao što su pravednost u društvenim odnosima, zalaganje za mir, poštivanje života, koje su usko povezane s problemom okoliša.

Pravedni odnosi među ljudima i narodima održavaju se u pravednom odnosu prema okolišu, dok izrabljivanje i nepravda u ljudskim odnosima rađaju

izrabljivanje i zagađivanje prirodnih mineralnih bogtstava. Kad se govori o "cjelovitoj ekologiji" želi se pozvati na takav zajednički pogled koji vidi duboki odnos koji povezuje zagađivanje, pitanje vode, klimatske promjene i gubitak bio-raznolikosti sa društvenom degradacijom, pogoršanjem kvalitete života i planetarnom nejednakošću. Papa deklinira cjelovitu perspektivu te ekologije pokazujući različita područja u kojima se razvija i govoreći o okolišnoj, ekonomskoj i društvenoj ekologiji koje su međusobno povezane, kao i o kulturalnoj ekologiji koja se tiče svakidašnjega života. Papa na poseban način poziva kršćane na "ekološko obraćenje", pozivajući se na uvjerenja naše vjere i prokazujući da je često riječ o nedostatnoj dimenziji naše duhovnosti. "Svima njima je, dakle, potrebno ekološko obraćenje, to jest da plodovi njihova susreta s Isusom Kristom izađu na vidjelo u njihovim odnosima sa svijetom koji ih okružuje. Živjeti svoj poziv da budemo čuvari Božjeg djela bitan je dio krjeposnog života; to nije tek mogući ili sporedni vid našega kršćanskog iskustva. Doživajući u pamet lik svetog Franje Asiškog, uviđamo kako je zdrav odnos sa stvorenim svijetom jedan vid cjelovitog osobnog obraćenja" (br. 217-218).

Uzeli smo neke polazne točke Enciklike da ponovno potaknemo svakoga od nas, ako bi to bilo potrebno, da je čita, meditira i učini predmetom bratskoga razgovora. Riječ je o temi koja nas se uistinu tiče, nas kao manju braću, nasljedovatelje Gospodinove na način Franje Asiškoga.

Franjo nas poziva da stvorenja gledamo duhovnim očima, to jest pokrenuti Duhom Gospodnjim i postavši vjerničke oči, tako da bolje živimo svu stvarnost. Izvrstan nam primjer daje on sam u *Pjesmi stvorova*: za prvo stvorenje koje spominje, a to je sunce, on kaže da je "ono lijepo i sja velikim sjajem: Svevišnji, Tebe označava ono". Pogled svakog čovjeka može reći da je sunce lijepo i sjajno: pogled Franje vjernika dodaje da

nam ono doziva u pamet Boga, koristeći pri tom zahtjevu riječ "significazione - označavanje". Lijepo je zapaziti kako kršćaninov pogled ne vidi neko različito sunce nego li drugi ljudi: u istoj stvarnosti koju svi vide, mi kršćani možemo baciti prodorniji pogled koji ndilazi površinu i dotiče najdublje značenje (upravo "significazione"). Vjera nam ne daje vidjeti neki svijet različit od ovoga stvarnoga, ali nam pomaže gledati drugačije isti taj svijet. Taj drugačiji pogled moći će imati blagotvoran učinak i u perspektivi brige za okoliš. Polazeći od vjere, moći ćemo podsjetiti same sebe i svijet da su prirodne stvarnosti, voda, zrak, zemlja, šume, također i Božja stvorenja. To zapažanje, elementarno za svakoga vjernika, ima blagotvoran učinak da nam pomogne izaći iz bipolarnog odnosa čovjek - priroda, jer u ovaj odnos uključuje treći element koji inače riskira da postane konfliktan: treći nužni element jest Bog. Ako u našem promatranju postoje samo čovjek i prirodne stvarnosti, pojavit će se sukob koji želi utvrditi tko između dvoje zapovijeda; ako pak imamo na umu da smo i mi i priroda Božja stvorenja, priznavajući da je on izvor i početak svega, da je iznad nas, ponovno ćemo pronaći uravnoteženost pomirenog odnosa.

Druga se promišljanja mogu roditi iz pogleda duhovnoga iskustva Franje Asiškoga: njegov poziv na siromaštvo postaje modelom skromnosti u upotrebi prirodnih bogatstava, što je danas sve potrebnije i što bi trebalo označavati naš stil života. Njegov bratski odnos ne samo s osobama, nego također sa životinjama i sa stvarima, može nas poučiti drugačijem načinu ulaženja u odnos sa životom, sa onima koje susrećemo i sa stvarima koje upotrebljavamo. Bilo bi tako lijepo postati "univerzalnom braćom", kako nas Franjo uči i kako naš poziv manje braće od nas traži!

Ova ekološka svijest napredovala je

u našoj savjesti manje braće u ovim posljednjim desetljećima. I naš Generalni kapitul 2003. preinačio je prvi članak naših Generalnih konstitucija ondje gdje se opisuje naš temeljni identitet, dodajući na kraju drugog paragrafa, koji je već govorio o "propovijedanju djelima, pomirenjem, mirom i pravdom", izričaj "iskazivati poštovanje prema svemu stvorenome". Bijaše to priznanje da briga za zajedničku kuću sačinjava bitni dio naše karizme; možda može biti korisno danas, dvanaest godina poslije, podsjetiti se da se upitamo kojim smo putem otada konkretno koračali. Svi znamo da bi i izmjene teksta Konstitucija, kao i tolike izjave, mogle ostati na papiru: treba mijenjati i praksu našega života.

Mogli bismo učiniti i mnoga druga promišljanja, i želimo si da ih svatko učini kako osobno tako i zajednički, u našim bratskim susretima. Željeli bismo pak također pozvati sve nas da ta razmišljanja nastojimo prevesti u odluke koje će biti također naši konkretni izbori. Istina je da je nužna dobra teorija, ali je isto tako istina da bez prakse teorija ostaje jalova. Franjo nas podsjeća da nije dovoljno "imati Duh Gospodnji", nego je potrebno također i "njegovo sveto djelovanje". Posviješćivanje da je voda dragocjeno dobro treba se pokazati i u osobnoj i zajedničkoj disciplini koja nastoji izbjegavati nepotrebno trošenje vode, što se u nekim zemljama lako može dogoditi. Razmišljanja o pretjeranom trošenju energenata, što je izvor zagađivanja, trebati će također utjecati na korištenje, osobno i zajedničko, struje, grijanja, klima uređaja ili aparata za hlađenja. Informacije o gomilanju otpada, osobito plastičnog i onog koji nije bio-razgradiv, i o njegovu razgrađivanju moraju usmjeravati naša ponašanja u korišteju deterdženata i gomilanju otpada, koji mogu biti razgrađeni na prikladan način. Također kao potrošači (budući da smo to neizbježno i mi) trebati ćemo naučiti da izabiremo

naše nabave uzimajući u obzir i druge elemente etičke naravi, osim ekonomske prikladnosti i komotnosti. Riječ je o veoma praktičnim promatranjima koja bi se mogla nastaviti. Kao Generalni definatorij želimo da se ta svijest prevede u obnovljeni stil života, u našoj generalnoj kući i u svim bratstvima.

Neka nam naš brat, sveti Franjo, pomogne i neka nas prati na ovom putu obraćenja kojeg nam papa Franjo snažno i neodgodivo doziva u pamet. Učinimo

sve što je u našoj moći pred teškom opasnošću u kojoj se nalazi sve stvoreno i pred potrebama tolike braće i sestara koji traže našu solidarnost i prihvaćanje. Bit ćemo tada graditelji budućnosti mira, budućnosti održive i bratske, za našu zajedničku Kuću i za sve nas.

Neka Gospodnji blagoslov siđe na sva naša bratstva i na svakoga od nas kao znak njegove nazočnosti zajedništva i ljubavi.

Roma, 17 settembre 2015

Festa delle Stigmate di san Francesco

Vaša braća iz Generalnoga definatorija:

Fr. Michael Anthony Perry, ofm

Fr. Michael Anthony Perry, ofm (*Min. gen.*)

Fr. Julio César Bunader, ofm (*Vic. gen.*)

Fr. Caoimhín Ó Laoide, ofm (*Def. gen.*)

Fr. Ignacio Ceja Jiménez, ofm (*Def. gen.*)

Fr. Nicodème Kibuzehose, ofm (*Def. gen.*)

Fr. Lino Gregorio Redoblado, ofm (*Def. gen.*)

Fr. Ivan Sesar, ofm (*Def. gen.*)

Fr. Lóránt Orosz, ofm (*Def. gen.*)

Fr. Valmir Ramos, ofm (*Def. gen.*)

Fr. Antonio Scabio, ofm (*Def. gen.*)

Aidan McGrath, ofm

Fr. Aidan McGrath, ofm (*Seg. gen.*)